

VEDNEMĚSÍČNÍK

Z D A R M A

studentské nekritické noviny

www.vednemesicnik.cz • redakce@vednemesicnik.cz • @vednemesicnik 1/ březzen 2021

Milí čtenáři, právě v ruce držíte nové číslo Vedneměsíčníku, protože i přes to, že se pro nás situace stále nezlepšila, naše redakce nezháhala a i tento měsíc se pustila s chutí do práce. Zatímco já sedím doma u online výuky a lámu si hlavu nad tím, jestli se už mám začít učit na nyní nejistou maturitní zkoušku, mladí zdravotníci ze Střední zdravotnické školy a dobrovolníci z Jihočeského divadla se rozhodně nenudí. V tomto čísle se dočtete kde všude a jak pomáhají.

Pokud se vám stává, že máte až moc času na přemýšlení, tak proč nepřivést vaši vizi o lepším prostoru Budějovic k životu? Využijte doby, kdy se nemůžete účastnit žádných kulturních akcí, výstav nebo koncertů, a vypracujte svůj vysněný projekt a třeba se vám podaří získat část participativního rozpočtu. Jak na to? No ano, jen listujte. Možná narážíte i na téma o čím dál, tím více oblíbeném bitcoinu a i během času stráveného doma zněkolicánásobíte objem své peněženky.

Pokud ještě nemáte dost prostředí internetu a chybí vám přátelské konverzace v hospodě nebo kavárně, zajistěte vás osloví článek o sociální síti Clubhouse, která se v poslední době stala předmětem mnoha diskuzí. A pokud máte Android, tak přece nebudte smutní, vždyť máte v rukou březnový Vedneměsíčník, kde naleznete ještě spoustu inspirace! Tak si udělejte kávu nebo čaj a já Vám za celou redakci přeji příjemné počtení.

Šárka Brunclíková, šéfredaktorka

Je politika pro mladé lidi atraktivní?

Youth speak up je projekt, který za pomoci středoškolačů a vysokoškolačů zjišťuje, proč, když jde o politiku, nejsou mladí lidé slyšet. Jejich nezáměr o politiku dle průzkumu pramení z pocitu, že se mladí nedokáží s politikou a tématy, která řeší, ztotožnit. Cílem tohoto projektu je zatraktivnit politickou scénu i mladší generaci a zajistit, aby politické programy reflektovaly problémy dnešní generace.

Průzkum pro rok 2021 se zabýval volebními tématy, která nejvíce oslovují skupinu občanů ve věku 18–29 let. Z průzkumu vyplynulo několik okruhů, které by se podle mladých měly na politické scéně více řešit, ale i naopak, která témata nejsou pro tuto generaci vůbec přitažlivá.

Mezi okruhy, která se ukázala pro mladé důležitá, můžeme najít vlastní bydlení,

odpovídající tresty za znásilnění nebo flexibilitu pracovních úvazků pro rodiče. Dále byla velkým tématem ekologie a kvalitní vzdělání pro učitele. Oslovení korespondenti mají mimo jiné pocit, že politické strany dostatečně nereflktují problémy mladé generace.

Proč se tedy o politiku zajímat? Když bude k volbám chodit více mladých lidí, budou politické strany nuceny cílit i na jejich problémy a ty se budou moci následně lépe řešit. Politika může být atraktivní i pro tuto generaci, jen se do ní musíme zapojit. Díky Youth speak up se politika mladým stává více dostupnou a otevírají se témata, která doposud v Poslanecké sněmovně třeba ani nezazněla.

text: Karolína Irvová
foto: youthspkup.cz

Youth, speak up!

Práva žen
vs. Polsko?
více na str. 2

Co říkají maturanti
na letošní maturity?
více na str. 7

* Pokud vás zaujme obsah článku, můžete nám poslat e-mail na redakce@vednemesicnik.cz. Pokud chcete být pravidelnými spolupracovníky, můžete nám poslat e-mail na redakce@vednemesicnik.cz. Pokud chcete být pravidelnými spolupracovníky, můžete nám poslat e-mail na redakce@vednemesicnik.cz.

Jak na vlastní
voskovany
ubrousek?
více na str. 8

Na Clubhouse má slovo opravdu každý

Zažíváme to téměř všichni – celý den zavřeni doma za obrazovkou počítače na homeofficu a ven, jen pokud si nutně potřebujeme nakoupit jídlo nebo léky. Socializovat se nemůžeme, a když už, tak jen ve dvou lidech. Hospody už jsou několik měsíců zavřené, a tak nám nezbyvá nic jiného, než si pivo dát doma s Pepou od vedle jen přes Facetime. Co ale kdyby taková „online hospoda“ přišla až k nám domů, a potřebovali bychom k tomu jen mobilní telefon?

Aplikace Club house (CH) je v Česku téměř nová. Například v Americe se ale tato sociální síť využívá už od roku 2016. Pro ty, co nevědí, Clubhouse je v podstatě taková online hospoda, kde si v jednotlivých „roomkách“ [růmkách] můžete povídat s různými zajímavými lidmi z celé České republiky, anebo dokonce i světa. Přirovnal bych to také k takové platformě, kde probíhají online přednášky ve formě podcastů, do kterých se můžete přidat a říct svůj názor. Pokud jste o tomto novém fenoménu ještě neslyšeli nebo jste ani nepřemýšleli o připojení, tak mi věřte, že vás donutí FOMO (Fear Of Missing Out neboli strach z toho, že něco zmeškáme/propásneme).

Dostat se tam není zase tak jednoduché, jak se na první pohled může zdát. První podmínkou je mít iPhone nebo nějaké jiné zařízení se systémem iOS. Pomalu až by si člověk řekl, že se jedná o diskriminaci majitelů Androidů. Ale nebojte se – aplikace pro zařízení s Androidem je již ve výrobě. Za druhé potřebujete, aby vás někdo pozval. Pozvánku můžete získat buď od jiné osoby, nebo si můžete zarezervovat jméno na internetových stránkách Clubhouse. Potom už jen stačí, aby jeden z vašich telefonních kontaktů již v aplikaci byl registrován, a může vás tak pustit dovnitř.

Po přihlášení dostanete dvě pozvánky, takže ihned můžete pozvat další dva svoje kamarády. Pozvánky by se vám měly taktéž každých pár dnů obnovovat

za vaši aktivitu, takže za chvíli budete moci pozvat celý svůj telefonní seznam. Je až úsměvné, kolik lidí se již snažilo jednu ze svých vstupenek do sítě, kterou měli navíc, prodat. Některým šťastlivcům se to i podařilo, ale podle mého názoru v dnešní době, kdy Clubhouse už má skoro každý druhý, je to nemožné prodat za vysokou cenu. Pokud chcete sehnat pozvánku, stačí se přidat do české facebookové Clubhouse skupiny, kde ji jistě získáte.

Hned po registraci a po tom, co si navolíte své zájmy (a CH tak automaticky začne sledovat asi padesát lidí), se vám ukáže hlavní stránka. Věnujte taky pozornost tomu, které lidi sledujete, protože kdykoliv se jakýkoliv člověk, kterého sledujete, dostane ke slovu, přijde vám upozornění. Na hlavní stránce můžete vidět jednotlivé místnosti (roomky), ve kterých se řeší různá témata (většinou podle názvu zjistíte i jáka). Do „růmků“ se připojíte pouhým kliknutím, a tím se ihned přidáte k ostatním posluchačům. Pokud budete mít chuť se do dané diskuze zapojit, stačí kliknout na ikonu ručičky, a přihlásit se tak o slovo.

„První tři řádky jsou nejdůležitější“ – nebo alespoň tak se to říká u bia na Clubhouse. Kdykoliv si někdo v nějaké roomce rozklikne váš profil, ukážou se mu pouze první tři řádky vašeho bia. V dobách, kdy na CH byli převážně dospělí a rozumní uživatelé, psali do svého bia své úspěchy, pracovní pozice nebo i záliby. Podle něho se pak moderátor může lépe rozhodovat, jestli vás pustí na stage, a tím vám dá slovo, či nikoliv. Zažil jsem dobu, kdy na CH ještě nebyl každý druhý. Bohužel ta doba vydržela asi tak čtyři dny. Byl jsem svědkem toho, jak se z aplikace, která má tak velký potenciál, dost rychle stává místo plné nevychovaných teenagerů, kterým jde jen o pozornost, pro kterou jsou schopni udělat vše.

Na začátku to byla taková rodinná atmosféra. Každý se skoro s každým znal a všichni se k sobě chovali s úctou. Bylo to také především tím, že uživatelé byli převážně dospělí lidé. Vznikaly různé roomky, které byly moderovány novináři, marketáři, youtubery, herci, psychology a dalšími pozoruhodnými lidmi. Některé místnosti byly natolik zajímavé, že pro mě nebyl problém na Clubhouse trávit denně více než dvanáct hodin. Jedna z mých prvních roomek, ve které

jsm byl, byla moderována českým novinářem Filipem Titlbachem, který mluvil o tom, jestli je novinářina stále pro mladé. Podobných místností tam v té době vznikalo více, ale kvůli stálému nárůstu nových a mladších uživatelů, kteří zakládají mnoho zbytečných roomek, je těžší se k těm zajímavějším dostat.

Mám pocit, že v dnešní době se mezi mladšími řeší stále stejná témata, a čím kontroverznější jsou, tím lépe. V jednu dobu tak například denně vznikaly místnosti, ve kterých se řešilo téma LGBT. Bohužel jsou často tyto místnosti vedené nekompetentními mladými lidmi, takže se tam přes sebe lidé překřikují, výhrůžky smrti se nijak neřeší a často vás nepustí ani ke slovu. Pokud se náhodou člověk překoná a rozhodne se pustit do debaty a dát nějaké argumenty proti, následným nadávkám se určitě nevyhne. Často ale tihle agresivní a nevychovaní jedinci jen využívají sílu anonymity na internetu a tohle by vám do očí před tolika lidmi neřekli. Někdy nechápu, co všechno někteří dokážou pro pozornost udělat.

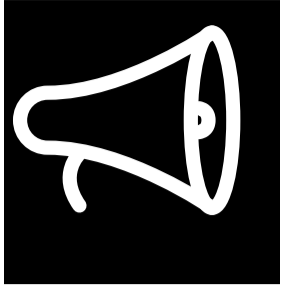
Jedno z dalších oblíbených témat, které přivolává pozornost, je sex. Pro některé velice citlivé téma, ale pro jiné naprosto běžné. Nikdy bych neřekl, co jsou na sebe lidi schopní prozradit. Ať už přes svoje trapné poprvé, které probíhalo na lavičce před klubem s někým náhodným, až po detailně popisované praktiky a oblíbené polohy.

I přes všechny negativní věci, kvůli

kterým mám občas chuť si CH odinstalovat, si myslím, že má stále světlou budoucnost. Na této aplikaci jistě daného člověka poznáte určitě mnohem více, než třeba z fotek na Instagramu, protože tady už vidíte, jak člověk mluví a jakým způsobem se vyjadřuje. Dalo se ale čekat, že s postupem času se sem dostanou i lidé, kteří tuhle aplikaci nebudou brát až tak vážně. Koneckonců jako u každé nové virální aplikace.

text: Tadeáš Dušek
foto: Simon Rybář

Dejte si odstup od cyklistů

Jeden a půl metru je vzdálenost, kterou si umí každý z nás představit. Pokud si myslíte, že tato věta je pravdivá, jste na velkém omylu. V praxi to vypadá, že 9 z 10 řidičů tuto vzdálenost nedokáže odhadnout. Jestli jezdíte pravidelně na kole, víte velmi dobře, na co tím narážím. Jeden a půl metru je podle expertů a soudních znalců bezpečná vzdálenost, při které řidič vozu neohrožuje cyklistu při předjíždění.

Minulý týden jsem si se znepokojením přečetl zprávu, že na Českobudějovicku u obce Kaliště (kam jezdím často na projížďky) auto srazilo dva cyklisty, kteří na místě podlehl zraněním. Samozřejmě u takové nehody mohlo hrát roli několik faktorů, nad kterými můžeme diskutovat, ale život tím nikomu nevrátíme. Velmi častou příčinou nehod auto-cyklista však bývá právě nedodržování bezpečné vzdálenosti.

To, že čeští řidiči nepatří zrovna k milovníkům cyklistů, je známá věc. Asi bych se nedopočetl, kolik prostřed-

níků na mě řidiči ukázali nebo kolikrát jsem si utíral ostříkovače z brýlí. Já jako cyklista jsem stejně jako auta součástí provozu a musím dodržovat určitá pravidla. Proto prosím obzvláště mladé řidiče, kteří mají tendenci za volantem „frapeřit“, aby dodržovali zákony silničního provozu.

Již loni vznikla novela zákona, která by měla přispět ke zvýšení bezpečnosti na silnicích a chránit cyklisty. Jestli se zákon pozmění nebo ne, není v našich rukách, co však ovlivnit můžeme, je právě naše chování na silnici. Přeji nám tedy, abychom se přiblížili v tomto směru Belgii, Holandsku, Německu a dalším zemím, kde se cyklisti navzájem s řidiči respektují. Nechvátejte, zastavme se na malý okamžik, počkejme, než si budeme jisti, že při předjíždění nikoho neohrozíme, a hlavně se na silnici, ale i v životě respektujeme!

text: Michael Starczewski
foto: jedenapulmetru.cz

Respektujme se, jde o život!

ilustrace: Natálie Malcová

STRAJK KOBIEK NEBOLI STÁVKA ŽEN

O tom, že by soud měl být samostatný a nezávislý orgán, nebývá v demokratických zemích důvod pochybovat. Co se ale stane, když tomu tak není?

Skvělým příkladem je už několik let Polsko. Náš severní soused, s jednou z nejvíce nábožensky založených společností v Evropě, je příkladem rostoucí moci církve a zneužívání jejího vlivu ve prospěch vládnoucí strany Právo a spravedlnost (PiS). Anebo naopak? Je to snad církev, kdo zneužívá stát ve svůj prospěch?

Jasno v tom mají polské ženy, jejichž protesty otřásají zemí. Polský ústavní soud totiž opakovaně útočí na jejich práva a výrazně omezuje legální potraty. Před čtyřmi lety se soud poprvé a bohužel ne naposledy pokusil zakázat v Polsku interrupce úplně, bez jakékoliv výjimky. Tehdy se toto rozhodnutí ale díky „černým protestům“, do kterých se, oděna v černém, zapojila většina polské pokrokové společnosti, podařilo odvrátit.

Ústavní soud ovlivňován církví to ale nevzdává. Polské ženy přišly o další z už tak mála možností. Legální a hlavně bezpečný potrat začíná být skoro nemožný. V Polsku sice na potrat jít můžete, ale pouze v krajních případech. Nadále už jen ze dvou důvodů. V případě znásilnění/incestu a pokud porod ohrožuje život matky. Nikoli v případě poškození plodu, kdy je jasné, že se dítě narodí postižené, jako tomu bylo doposud.

Názory na potraty jsou nejen v Polsku různé. Ať už jsou dány povahou člověka, jeho přesvědčením, či vírou. Je ale zřejmé, jaký názor na to má většina polských žen. Od 22. října minulého roku se zde konají většinou poklidné, přesto velmi početné protesty. Téhož dne totiž začal ústavní soud pod tlakem

církve a strany s bizarně protichůdným názvem Právo a spravedlnost zasahovat do soukromí polských žen. Podle podnětu od této kontroverzní strany, který byl 22. října soudem uznán, je interrupce z důvodu poškození plodu v rozporu s ústavou.

Demonstrace neustávají. A o pár protestů později už jejich účastnice a účastníci přišli se seznamem požadavků, který se zdaleka netýká jen interrupcí. Ten měl být řešením situace, jež rozpolcuje Polsko už nějaký ten pátek. Seznam mimo interrupcí zmiňoval i financování katolické církve ze státního rozpočtu nebo povinnou a velmi zastaralou výuku náboženství na polských školách. Ani na v Polsku velmi utlačované sexuální menšiny se nezapomnělo.

Protesty neutichají nehledě na omezení shromažďování z důvodu pandemie. Lidé se z ulic pouze přesunuli do aut. A tyto automobilové protesty jsou doslova „Ostra Jazda“. Začínají se rozšiřovat i za polské hranice. Na podporu polských žen se protestuje napříč kontinentem, od Chicaga až po Sydney.

A i když se to může zdát nemožné, i my všichni, nehledě na současná pandemická opatření, můžeme hnutí Strajk Kobiet podpořit. I taková maličkost, jako je vyjádření souhlasu a podpory červeným bleskem na „facebookové“ profilovce, může protestujícím ukázat, že v tom nejsou sami. Takže si dejte krátkou přestávku od dvouhodinových kompilací roztomilých koťátek a udělejte prosím něco pro druhé. Sousedé si přece musí pomáhat.

K nepokojům se vyjadřují nejrůznější osobnosti. Ať už aktivisté, či politici. Z úst těch vládnoucích ale zdaleka nezazněla omluva. Polsko neodstoupilo ani od zrušení zákona, které bylo hlavním cílem toho všeho. Místo toho národní státní zástupce pohrozil demonstrujícím ústavou, ministr školství zase snížením financování univerzit, které se do protestů zapojily, a hlavní předseda již zmiňované strany PiS vyzval své příznivce k obraně církve. Není divu, že protestující neustupují. Církev má totiž v Polsku až příliš velkou moc a začíná to být znát.

Jedno je ale jasné. Protesty ukazují, že se ve společnosti začíná něco radikálně měnit. A to nejen v té polské. Nezbyvá než doufat, že se stejně jako před čtyřmi lety podaří tento otevřený útok na práva polských žen zastavit. Bylo by to dobré znamení. Jak pro Polsko, tak i pro stále ještě křehkou Evropu. Znamení, že uplynulý rok plný nespravedlností, násilí, politických absurdit, ekologických katastrof a nemocí nebyl jen trailerem k celoročnímu tragickému snímku s názvem 2021. Znamení, že se jako společnost konečně začínáme měnit. K lepšímu.

text: Markéta Kubešová
foto: Wikipedia

Budějce v rukou občanů podruhé

Druhý ročník projektu PRO Budějce, který umožňuje aktivním Budějčákům rozhodovat o části rozpočtu města, byl právě zahájen. Každý má možnost navrhnout změnu, o které si myslí, že by byla pro město a jeho obyvatele potřebná a nějakým způsobem zlepšila kvalitu jejich života.

V prvním ročníku zvítězilo celkem sedm malých projektů do 500 tisíc korun a tři velké do 1,5 milionu korun. Byly to například Lavičky nad vodou, které se umístí k nábřeží u Železné panny, Pumptrack hřiště v Havlíně, nebo obnovení polních cest pro pěší mezi zemědělskými plochami. „Projekty se musí všechny stihnout zrealizovat do konce tohoto roku“, říká Ivan

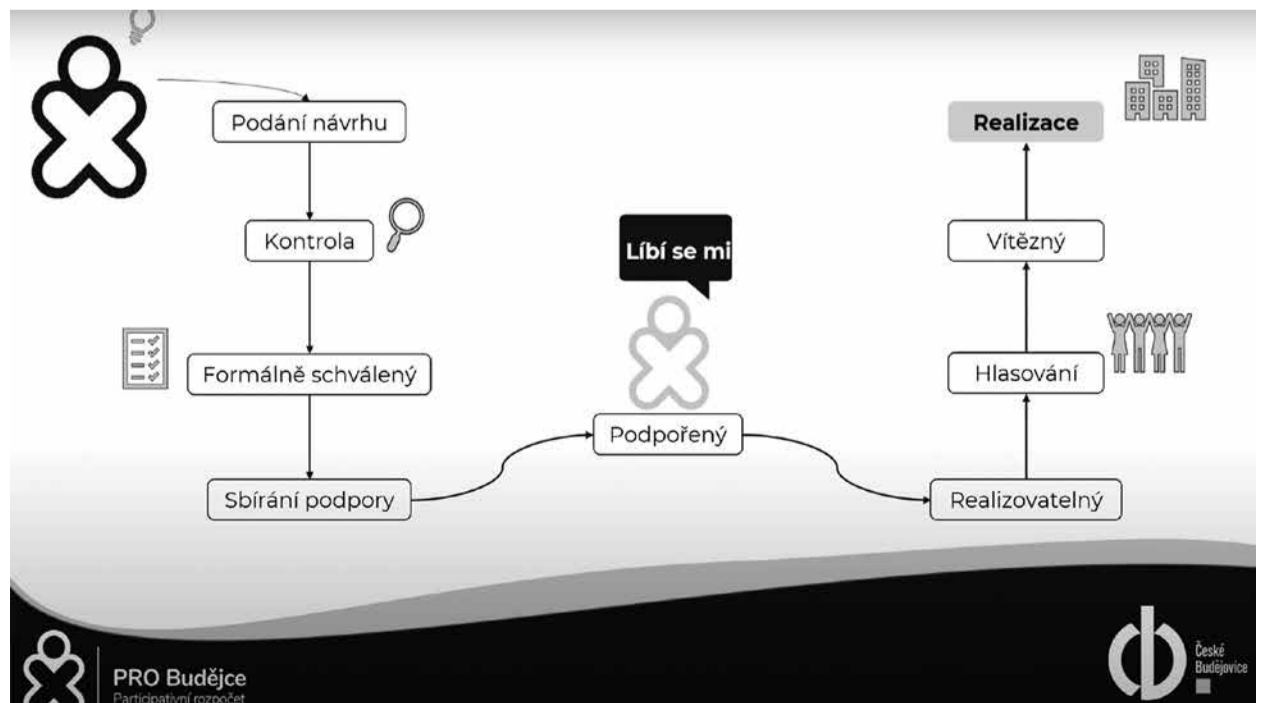
Matejič, tvůrce posledního zmíněného projektu. V tom, jak realizace bude probíhat dále, mají slovo spíše odborníci. „Můj projekt je poměrně náročný. Rozhodující by mělo být posouzení, které ze stezek půjdou obnovit, a způsobu jak by měl určit krajinář, který posoudí povětrnostní a mnohé další vlivy.“

Jelikož se první ročník těšil velkému zájmu, nafoukla radnice rozpočet projektu o pět milionů korun. U malých projektů na 700 tisíc korun, u velkých projektů na 2,5 milionu korun. Prvním březnem se zahájí podávání návrhů projektů, o kterých budou následně lidé hlasovat od začátku června pomocí „lajků“ na stránkách probudejce.cz. Projekt musí od podporovatelů

získat nejméně 50 hlasů, aby se jím začali zabývat na magistrátu města. Musí být posouzen z finančního, majetkového a stavebního hlediska a dále z odboru dopravy, ochrany životního prostředí a památkové péče. Pokud je projekt určený za proveditelný v každé z kategorií, je zařazen do posledního a nejdůležitějšího hlasování, které probíhá opět online. Tento rok to bude v termínu od 1. října.

Pokud byste chtěli přispět svým projektem, hlasovat nebo se podívat, v jaké fázi realizace jsou projekty z minulého ročníku, navštivte již zmíněné webová stránky probudejce.cz.

text: Šárka Brunclíková
foto: PRO Budějce

Fenomén otužování

V poslední době výrazně vzrostla popularita otužování, což je způsobeno zejména zájmem lidí o zlepšování své imunity. Čím je totiž imunita silnější, tím je člověk odolnější vůči virovým onemocněním, mezi která spadá i covid-19. Otužilci chodí plavat do řeky Vltavy nebo Mašle, jezdí k přehradě Lipno či se otužují v rybnících.

Otužování má spoustu pozitivních účinků, pokud se ovšem vykonává správně. „Mělo by se začínat v létě, kdy se do vody chodí zchladit téměř každý a postupně plavat dvakrát týdně až do zimy,“ říká předseda České otužilecké unie Vladimír Komárek. Lidské tělo si totiž musí na chlad zvyknout a to není krátkodobý proces. Posílení imunitního systému také trvá delší dobu a Vladimír Komárek uvedl, že asi 15% lidí z jeho otužileckého klubu prodělalo onemocnění covid-19. Mimo posílení imunitního systému otužování také napomáhá ke snížení vysokého krevního tlaku a ulevuje od bolesti zad. Nedoporučuje se však každému. Zdravotní problém by mohli mít lidé se srdečními komplikacemi či lidé trpící Raynaudovou chorobou.

Turistický spolek Lipenska naplánoval na 6. března akci s názvem Covid, nezlob mě. Jde o sraz otužilců, kteří se za všech předepsaných hygienických opatření pokusí o zápis do české knihy rekordů. Ponořovat se budou celkem na osmi místech kolem lipenské přehrady. Na místě budou k dispozici suchá vyhřívaná zázemí a budou přítomni i odborníci z Červeného kříže a lipenské vodní záchranné služby. Nedávno byla ve Frymburku nainstalována do vody speciální klec umožňující otužilcům bezpečnou přípravu na samotnou akci již nějakou dobu dopředu. Pokud vás akce zaujala, naleznete o ní další údaje na stránkách www.lipensko.cz.

Jestliže vás otužování láká, ale nemůžete nebo se nechcete chodit otužovat do přírody, můžete se jednoduše sprchovat doma studenou vodou. Určitě tím uděláte něco pro své zdraví, ale je dobré si předtím načíst ověřená fakta od odborníků, jelikož amatérské otužování by mohlo zdraví spíše uškodit nežli mu být prospěšné.

text a foto: Lucie Procházková

Voda brání dostavbě dálnice

D3 je zkratka pro dálniční tah, který propojí Prahu, Tábořsko, Českobudějovicko a hraniční přechod Dolní Dvořiště, kde se naváže na rakouskou kapacitní komunikaci S10. Díky tomu bude i jihočeský kraj propojen s celorepublikovou dopravní sítí a nejen to, bude součástí mezinárodního silničního tahu E55 vedoucího ze Skandinávie až do Řecka. Aktuálně se buduje obchvat kolem Českých Budějovic.

Jeho zprovoznění se ale opět oddálí a navíc i prodraží. Ředitelství silnic a dálnic musí změnit způsob stavby kilometrového tunelu Pohůrka v úseku dálnice D3 Úsilné–Staré Hodějovice, a to kvůli

nečekaným problémům s vysokou hladinou spodní vody.

Místo technologie podzemních stěn, kdy měla být stavěna zvlášť podlaha, stěny a strop, se dnes zpracovává výstavba monolitického tunelu, který bude z jednoho kusu. Tam by se voda dostat už neměla. Někteří zdejší obyvatelé doufají, že se potíže se spodní vodou, a tím i možný posun půdy, neprojeví na jejich obydlích.

S budováním této části obchvatu se začalo už v roce 2019 a teď se předpokládá, že se dokončí v letech 2024–2025. Náklady budou o dvě stě milionů vyšší.

text: Niki Junková

TAK JSME SE DOČKALI

Jihočeská vědecká knihovna, místo, kam většina z nás alespoň jednou zavítala, získala v roce 2018 finanční prostředky pro přístavbu nové části knihovny. Objekt sousedí s již stávající budovou na Lidické ulici. Předlohou se stal návrh architektonické kanceláře Kuba & Pilař architekti s. r. o., který vyhrál v soutěži v předchozích letech. Výstavba započala v dubnu 2019 a byla dokončena v říjnu roku 2020. Celkové náklady činily necelých 166 milionů Kč.

Cílem přístavby bylo vytvořit reprezentativní budovu, která by odpovídala potřebám všech čtenářů, ať už z řad studentů nebo občanů. Zásadní změnou je, že nyní si můžeme v knihovně sednout, vybrat si z police knižku a v klidu ji prostudovat. Podle vizualizací by měla

být vzdušná, moderní, plná světla a se zelenou bezúdržbovou střechou. Co

nás na první pohled může nejvíc zaujmout, je to, že stavba vypadá, jako by se vznášela těsně nad zemí.

Aby mohla nová budova knihovny stát na plánovaném místě, bylo potřeba přesunout více než stotunový balvan, který byl v roce 1974 přivezen z Novohradských hor a stál tu více než 45 let. Po týdenních přípravách byl balvan přemístěn o přibližně 23 metrů směrem ke kulturnímu domu Gerbera.

K slavnostnímu otevření mělo dojít v lednu 2021, avšak kvůli současné situaci toto nebylo možné. I přesto se již nyní můžeme těšit na vzhlednou stavbu, která nám poskytne volný výběr z více než sta tisíc svazků knih.

text: Helianta
foto: kraj-jihocesky.cz

Kelímky čeká myčka, ne koš!

Pamatuji si, jak jsem si před třemi roky na Majálesu vyhlídla stánek, kde byla akce – přines dvacet plastových odpadků a dostaneš odměnu. To mě zaujalo, takže jsem si na velkolepý majálesový pátek chystala doma dvacet odpadků. Sestra mi ale tehdy řekla, že na Sokoláku se po zemi válí spousta odpadků a je blbost si tam ještě nějaké brát. Takže jsem šla s prázdnými

rukama a věřte nebo ne, nasbírala jsem tam přes sto padesát kelímků.

Tomu bude ale od dubna roku 2021 konec. Město bude vyžadovat na všech kulturních, sportovních i dalších akcích města vratné kelímky, stejně budou muset k věci přistupovat i nájemci městských pozemků, kteří si je pronajali za účelem konání akcí, a nájemci předzahrádek. Na městem

pořádaných akcích je totiž většina odpadu tvořena právě jednorázovými kelímky. Na Majálesu si tak už ze stánku neodnesete jednorázový kelímek, ale ten vratný, který většinou bývá za malou zálohu padesát korun. Stejný systém vratných kelímků už funguje v Praze. Tak v Budějovicích i Praze už jen vratné!

text: Hermína Ottová

Kdo nám ničí Vrbeňáky?!

Chráněná krajinná oblast Vrbenké rybníky nyní prochází proměnou, jedná se konkrétně o odbahnění rybníku Domin a Bažina a jejich následnou rekonstrukci.

Projekt s názvem „Regenerace stanovišť předmětů ochrany v přírodní rezervaci Vrbenké rybníky, Domin a Bažina“ je celkově rozdělen na dvě etapy a vyjde v přepočtu zhruba na dvě stě milionů korun. První etapa revitalizace probíhala od podzimu 2019 do února 2020, následně se musely rybníky opět napustit, aby mohli vodní ptáci vyhnízdit. Až poté se mohlo pokračovat s další

etapou, která probíhá od podzimu 2020 a má končit v únoru 2021.

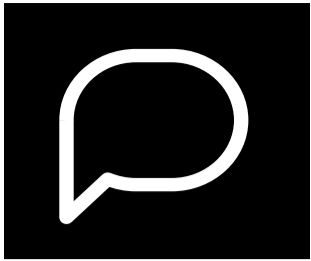
Rybníky se musejí odbahnit hlavně kvůli vzniklým usazeninám, protože pak zarůstají a mizí z nich voda. Bahno obsahuje velký podíl živin, proto se využije jako hnojivo a vyveze se na okolní pole. Na rybnících je dále v plánu vytvořit různé typy ostrůvků pro odlišné druhy vodního ptactva (např. rackové potřebují holý ostrůvek bez vegetace, zatímco kvakoši mají rádi křoviny). Lokalita je charakterizovaná jako přírodní rezervace, protože se zde vyskytují vzácné druhy vodních ptáků a chráněných rostlin,

jakou je například zrzohlávka rudozubá a z rostlin orchideje.

Nemusíte se tedy bát, „Vrbeňáky“ nám nikdo neničí. Naopak, úpravy by měly přispět k lepšímu využití vodních ploch, celá proměna je pod přísným dohledem Agentury ochrany přírody a krajiny a také odboru životního prostředí radnice. Můžeme se tedy těšit, až nám na jaře budou při procházce kolem Vrbenkých rybníků nad hlavami poletovat nově vyhlíhlí ptáčky a sluneční paprsky se budou odrážet od čisté vodní hladiny.

text: Tereza Kučerová
foto: Simon Rybář

Znáte se s:

HRDINOVÉ COVIDU

Na této straně vám přinášíme dva články o lidech, kteří v této nelehké době projevili ochotu, nabídli pomocnou ruku a pokusili se naprosto nezištně zlepšit situaci v naší zemi. Po právu se je proto nebojíme označit za hrdiny covidu. V jednom z článků vám přiblížíme koncept trasování s přímou zpovědí jedné z dobrovolnic JD a v druhém naleznete příběh Lenky Maříkové, studentky zdravotní školy.

TRASOVÁNÍ

Mezi hrdiny covidu se určitě řadí lidé, kteří se dobrovolně uvolili pomáhat přetížené Krajské hygienické stanici Jihočeského kraje v době, kdy oni sami kvůli pandemii pracovat nemohli. Jelikož jsou kvůli vládním opatřením divadla dlouhodobě zavřená, spousta divadelníků se během října minulého roku nechala vyškolit od krajské hygieny a začala trasovat takzvané třetí hovory.

Jde o telefonáty s lidmi, kteří přišli do kontaktu s pozitivně testovanou osobou. Ulehčili tím krajské hygieně spoustu práce. Přestože to je velice vyčerpávající, dobrovolníci častokrát seděli u počítače i několik hodin denně a zjišťovali všechny důležité informace. Jejich hlavní úlohou při trasování třetích hovorů bylo nařizování domácích

karantény a posílání lidí na testy. Díky velkému množství dobrovolníků nejen z Jihočeského divadla se dařilo rychle obvolávat třetí hovory, část z nich se proto v polovině listopadu přeškolila na hovory první.

Začali tedy volat lidem, kteří měli pozitivní test na covid. Cílem těchto hovorů bylo získávání seznamů možných rizikových kontaktů, to znamená lidí, kteří s nimi přišli v nedávné době do styku a mohou tak být nakaženi. „Je to velice náročné především po psychické stránce. Během dne si vyslechnu nespočet lidských příběhů, z nichž některé jsou velice smutné a leží mi v hlavě i několik dalších dnů. Někteří lidé také odmítají spolupracovat, což je mnohdy způsobeno strachem z nové

situace,“ říká jedna z dobrovolnic z JD. Naproti tomu, pro někoho mohou být tyto telefonáty velkou oporou. „Ti, co žijí sami, jsou rádi, že si mají s kým promluvit a já je mohu trochu povzbudit,“ dodává dobrovolnice.

„Pokaždé, když skončím s trasováním a promítnu si pomyslný seznam lidí, které jsem obvolala, mám dobrý pocit, protože jsem byla nápomocná, ale zároveň mě přepadá pocit marnosti při pohledu na nová vzrůstající čísla nakažených,“ svěruje se dál dobrovolnice. Se stávajícím průběhem pandemie je činnost dobrovolníků nadále žádaná, avšak všichni doufají, že se situace brzylepší a oni se tak vrátí ke své práci.

text a foto: Lucie Procházková

Já a moje rodina v době koronavirové

Chybí mi fotbal. A dědovi také. Tento rok hrajeme v Rokycanech poprvé Českou fotbalovou ligu. Stihli jsme odehrát alespoň osm z třinácti zápasů v podzimní části. Naštěstí jsme začali už v létě. Nejdrív nám kvůli Koronaviru zakázali hrát tuto soutěž, pak přišly na řadu i tréninky. Nezbylo nám než hrát jen s pár kluky na hřišti uprostřed sídliště. Ze dne na den nám zakázali i to, mohli jsme se scházet pouze ve dvou, ale fotbal je bohužel kolektivní sport.

Mně jako dvanáctiletému klukovi chybí fotbal a jak to mají ostatní členové rodiny?

„Chybí mi nejvíce moji kamarádi,“ postěžoval si můj o dva roky mladší bratr.

Přátelé chybí i mé mamce a tetě. Zároveň postrádají i možnost cestovat hlavně do ciziny nebo třeba chodit do divadla. Mého tátu nejvíce mrzí zavření kaváren, do nichž s oblibou chodil. Většinu členů rodiny se postup vlády nezamlouvá.

„Přišel jsem o důvěru ve státní orgá-

ny, že jsou schopny řešit krizi a poučit se z chyb, které udělaly při první vlně Covidu,“ řekl můj táta.

Děda není k postupu vlády tak kritický: „Nikdo to nezažil, takže postup vlády není nejlepší, ale není ani nejhorší.“

Nejvíce se bojím toho, že onemocním a nakazím dědu s babičkou. Také si nedovedu představit, že bych mohl skončit v karanténě. Nemohl bych jezdit za babičkou a dědečkem a nemohl bych chodit ven sáňkovat a koulovat se. Podobně to má i mamka s výjimkou sáňkování a koulování, samozřejmě. Tato krize má překvapivě i světlou stránku.

„Dozvídám se více o svých dětech, co se učí ve škole, jak tráví čas mimo školu. Také více chodím do přírody a poznávám více okolí vlastního města,“ uvedla moje mamka. S tím souhlasí i moje teta a dodává: „Naučila jsem se radovat z každé malé pozitivní zprávy.“ Oceňuje i to, že může pracovat z domova.

„Podle mě díky tomu, že nelétají le-

ta, tak se počasí vrací do normálních kolejí,“ myslí si můj děda.

„Epidemie pro mě znamená velkou výzvu, jak změnit systém vzdělávání. Jsem přesvědčen, že na distanční výuku není možné jen nadávat. Vede totiž děti k samostatnosti, zodpovědnosti za své učení a učí je plánovat. Ve škole proto zkusíme, jak zachovat to dobré z distanční výuky i po návratu dětí do lavic,“ popisuje můj táta, učitel na sokolovské škole.

Ani já se nebráním distanční výuce. Můžu si přispát, netrávím zbytečně čas cestou do školy a zpět a úkoly si můžu dělat, kdy chci, a to je vlastně na tom to nejlepší. Je také úžasné, jaké aplikace byly vyvinuty např. Google Meet, Google Classroom, Jamboard nebo interaktivní prezentace na aplikaci Zoom či rozdělování žáků do jednotlivých skupin v Microsoft Teams. Tím pádem je i distanční výuka živá, a dokonce někdy i zábavnější než ve škole. Opět se ukazuje, že všechno zlé je k něčemu dobré.

text: Filip Volný

Koronavirová situace očima studentky SZŠ

Koronavirová situace není lehká pro nikoho, ale některé skupiny společnosti ji mají přece jenom o něco náročnější než ostatní. Do těchto skupin bych zařadila především zdravotníky. Jednoduché to neměli ani studenti SZŠ a VOŠ zdravotnické v Českých Budějovicích, a tak jsem zkontaktovala letošní maturantku oboru zdravotnický asistent, Lenku Maříkovou, aby nám přiblížila, jak to celé prožívala a vnímala ona jako studentka zdravotní školy.

Vraťme se tedy na samý začátek, kdy to všechno začalo. V úterý 10. března začal školní den jako každý jiný. Nedávno se začalo mluvit o jakémsi viru, který se neuvěřitelnou rychlostí šířil zemí napříč celým světem. Avšak nás v České republice se zatím nic ze zpráv o hrozných osudech jednotlivých států netýkalo a scénáře typu zavření všech škol či obchodů se zdály k smíchu.

Ani studentům se nechtělo věřit, že by se kvůli nějaké čínské nemoci celoplošně zavřely školy. Ten den se však zdravotnickou školou stejně jako spoustou jiných škol v 10:00 ozval zvuk, který symbolizoval hlášení ředitele. Ten měl v budoucích minutách studenty seznámit s novým způsobem vyučování na dobu neurčitou kvůli hrozičce pandemii covidu-19. Třetíci chodili ve středu a ve čtvrtek na praxe a nikdo netušil, jestli tedy aspoň příští den půjdou do nemocnice nebo se to také ruší. Nakonec se zrušily i praxe a místo nich se budoucí zdravotní asistenti se místo nich posadili, stejně jako všichni ostatní školáci, k počítačům.

Celý květen chodila Lenka pomáhat

do domova důchodců na Májí. Práce trvala každý den od 7:00 do 19:00 a spočívala hlavně v převlékání postelí, pomáhání seniorům s jídlem, měření tlaku a někdy jen povídání si s vděčnými důchodci. V červnu si zařídila, aby sem dále mohla docházet i v rámci praxí do školy. Od září nastupovali studenti do školy s nadějí, že jejich maturitní ročník koronavirus nenaruší tak moc, jako jejich loňským předchůdcům.

Jenže scénář se v pátek 9. října znovu opakovalo. „Tady už jsem to ovšem tak optimisticky neviděla. S těmi opatřeními, co se pořád vydávala mi bylo jasné, že se do nového roku do školy určitě nevrátíme.“ Praxe byly znovu přibližně do konce října zakázané, a tak začala Lenka uvažovat o tom, že by znovu nastoupila do domova důchodců. „Práce v domově mě opravdu bavila, někdy stačilo si s lidmi jen popovídat, ale myslím, že z hlediska nových znalostí mi to moc nepřidalo,“ říká.

Nakonec se rozhodla pro pomoc v nemocnici, kde pracuje doteď, vždy pár dnů v týdnu. „V nemocnici dělám víc odborné výkony, které normálně dělají zdravotní sestřičky a to je fajn.“

Také dobrovolně pomáhala na odběrovém místě covid-19, kde byla vždy opravdu dlouhá fronta lidí a pomoc se zdravotníkům velice hodila.

Nezbývá než dávat pozor na sebe a lidi v našem okolí a chovat se zodpovědně, aby byla nemoc brzy poražena a my se mohli vrátit k životu, jež jsme vedli před pandemií.

text a foto: Elishka Tabrizi

co to je, žití pro zlomky
sotva při tom vidím vrcholky
stromů

míhají se mi před očima je to vidina číslo jedna holka nezbedná a kluk s velkým srdcem
sakra říkám ti pocem!
míhají se mi před očima je to vidina číslo dva holka zamlklá a kluk, kterého nikdo nechválí
ale dobrého přece nepálí takže
se můžeme s klidem v duši chytit za ruce a políbit se na rty
já si o tvůj život zahraju karty
a až vytáhnu srdcový eso
ty si hbitě objednáš jedno presko
prosím jednu kávu milá paní,
míhají se mi před očima je to vidina číslo tři holka uplakaná a kluk bezmocný
koukej jak jsou tvoje prsty promrzlý
počkej si až tahle noční můra odezní

co to je, žití pro chvíle,
při tom jen ubývám na síle
chřadnu

A. D.

Mám v hlavě zámek
Zamčeno
Mám v hlavě sklep

v hlavě mi vyrostla květina
a její okvětní plátky vracím ti zpátky
v hlavě mi vznikl zámek
a k jeho krásnému altánku táhnu tě ve spánku
v hlavě mi vykvetla zahrada
a u jejího plotu hledám tvou stopu

v trávě
ti nabízím rámě

naše schůzky
to jsou schůdky
do světa
kde právě nastala osvěta

A. D.

i see the battle in your eyes
and even though you smile outside
i know that you fight
a war that never ends
you fight with your own self
you try so hard to fall apart
you come down loudly when you cry
i know that you pray
for the cure that might not help
for all you know, this might be
the end

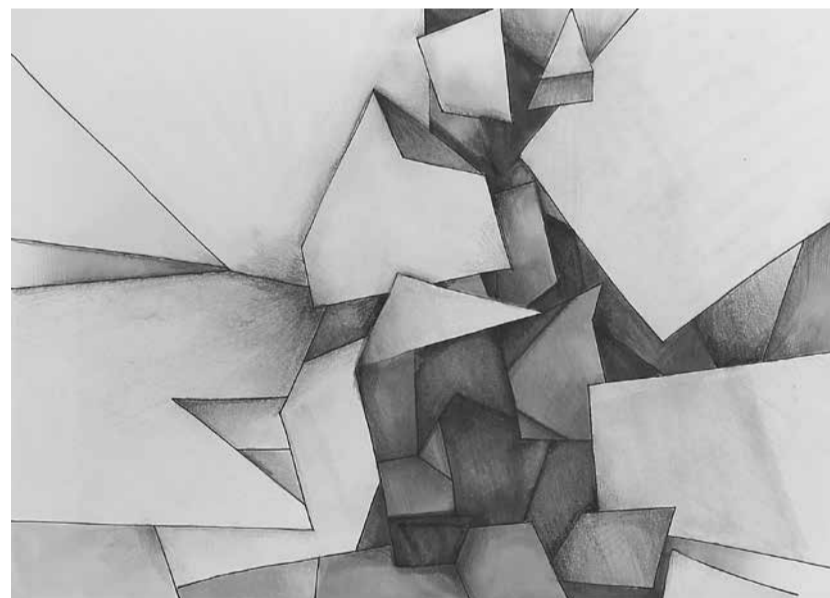
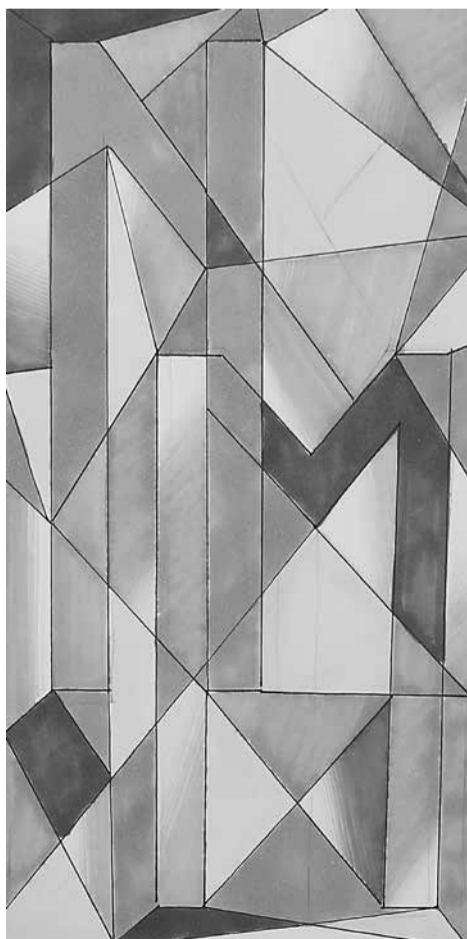
- mermaid in a desert

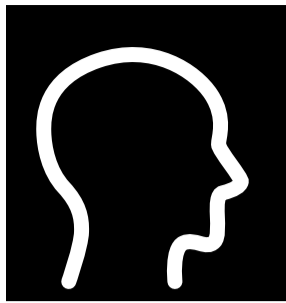
My fears are holding me down
So I'm wide awake
All alone, no one to hold me now
Maybe I'm too scared to be drowned
In the darkness of my nightmares
To let down
Maybe I'll never meet someone like you
Who I lost cause I was too afraid to let in
Maybe being alone is not the same
As being lonely in a crowded place
What do you see
When you look
In the mirror of your fears?
What do you feel
When you are
All alone in your dreams?
My fears are holding me back
All the days
That I am unable to track
It takes one jump to feel something
But I'm too afraid to fall, to feel a thing
Maybe I'm just the same as everyone else
Just an average piece in a human jigsaw
What if being yourself is just your chance
To be true, to quit your trance
- fearful but always fighting

Wake up, make up, put on another face
Tight clothes, I know, don't make any mistakes
Lose weight; I hate these standards that are high so much
Why do I have to be this way?
When did I become this person that I hate?
What can I do to delight your face?
Maybe I'm fake, but I hope that's not the case
Drink more, eat less, wear someone else's flesh
Be her, be him and stop being yourself
Have curves, war of nerves between me and myself
- not just a body

How can be someone so numb yet so angry at the world
Cause I feel absolutely nothing yet everything at once after all
And my tears are dropping from my eyes when you cry
But my mind doesn't really care, I can't decide
Whether I'm the odd number in my world
Or whether I'm going through the motions
And I
Always talk before I think
Always nod when I don't get a thing
Anyone just said
Always going with the crowd even though I can't decide what
I want for me
Always hurting my own heart
How can you understand?
- paper heart

text: unburned witch

I v tomto čísle Vám představíme zajímavé počiny kinematografie, a tak se během náročného týdne nezapomeňte u některých z nich odreagovat. Wix vás zaručeně vtáhne do magického světa víl a „netflixový“ seriál The Crown zase do komplikované britské královské rodiny. Ale pozor, možná vás seriál připraví o vizi pohádkového princeznovského života, realitou možná budete zaskočení.

Seriál Koruna – Kde je hranice mezi realitou a fikcí?

V listopadu minulého roku vyšla dlouho očekávaná čtvrtá řada oblíbeného seriálu Koruna (v originále The Crown), která se mimo jiné zabývala obdobím vlády Margaret Thatcherové a vztahem prince Charlese s princeznou Dianou. Především druhé z těchto témat vyvolalo u mnoha lidí silné reakce a strhla se jak vlna kritiky, mířená především proti Charlesovi, tak debaty o přesnosti zpracování některých událostí a chování seriálových verzí monarchů.

Přestože nikdo z členů královské rodiny se k seriálu oficiálně nevyjádřil a není jisté, zda jej vůbec sledují, s médií a internetem se o své postřehy a myšlenky podělilo nemálo životopisců i expertů na královskou rodinu. Jejich názory? Polarizující. Zatímco například expert Hugo Vickers nazval v rozhovoru s Vanity Fair ztvárnění prince Charlese ve čtvrté řadě hanebným, životopisec princezny Diany, Andrew Morton, pochválil výkon herečky Emmy Corrin, jejíž ztvárnění milované „královny srdcí“ bylo podle něj nejlepší, které kdy viděl. Na čem se

však shodne valná většina z nich, je fakt, že některé scény jsou buď částečným, či úplným dílem fikce, a že mnoho událostí bylo dramatizováno, což ostatně přiznal i sám tvůrce Koruny Peter Morgan.

Nyní vyvstává otázka, zda je to problémem a jak velkým. Lidé obvykle dokáží rozlišit mezi fikcí a realitou, potíž je však v tom, že seriály jako Koruna mohou být zavádějící. Jejimi aktéry jsou totiž reální lidé, což člověka navádí k tomu, aby si myslel, že všechno, co se na obrazovce děje, je věrným odrazem reality, a to může vést k nedorozumění a zbytečné nenávisli. Přitom se stačí zamyslet nad strategií, kterou běžně používají například reality shows – umělé vytváření konfliktu. Tvůrci jsou si vědomi, že čím dramatičtější bude konečný výtvor působit, tím více lidí se na něj bude dívat, a tím větší bude také výdělek. Realita je tedy dramatizována, upravována a přepisována ve prospěch sledovanosti a na úkor pravdy, což může být nebezpečné. Britský ministr kultury Oliver Dowden požádal Netflix, aby k seriálu přidal varování, že se jed-

ná o fikci, jeho návrh byl však zamítnut s odůvodněním, že společnost vždy prezentovala Korunu jako drama a věří, že ji tak vnímá i publikum, což však zdaleka není vždy pravdou.

Královské rodině tedy nezbyvá nic, než spolehnout se na rozum diváků a na jejich schopnost kriticky myslet. Lidé si musí uvědomit to, že ani důvěryhodně vypadající filmy či seriály nejsou přesným a pravdivým zdrojem informací, na jehož bázi by bylo možné si vytvořit názor. Navíc by také měli pochopit, že dělat si ukvapeně závěry o lidech, které ani osobně neznají, a buď je bezmezně obdivovat, nebo jim naopak nadávat skrze internet je nespravedlivé. Nehledě na to, že člověk, proti němuž je jejich nenávisť namířená nejvíce, bude jednou panovníkem Británie a měl by dostat šanci se lidem představit svým vládnutím a vystupováním, a nikoli skrze seriál, na kterém se sám ani nepodílel.

text: Tereza Ederová
foto: Alex Bailey/Netflix

Zpráva – film o svědectví, které zachránilo životy

Dne 27. ledna 1945 osvobodila Rudá armáda koncentrační tábor Auschwitz (v češtině užíván též název Osvětim, pozn. redaktorky). Sedmdesát šest let od této významné historické události měl být do kin uveden snímek Zpráva režiséra Petera Bebjaka (režie filmů Trhlina, Čára ad.), který vypráví příběh dvou mužů – Alfréda Wetzlera a Rudolfa Vrby (vlastním jménem Walter Rosenberg), díky nimž se svět poprvé dozvěděl o zverstvech osvětimské „továrny na smrt“. Kvůli koronavirové pandemii byl film 28. ledna 2021 uveden pouze v USA a čeští a slovenští diváci si na něj musí ještě nějaký čas počkat.

Děj filmu vychází z autobiografického románu Alfréda Wetzlera *Čo Dante nevidel* a zavede nás do prostředí přísně střeženého komplexu koncentračních a vyhlazovacích táborů Auschwitz v polské Osvětimi. Mezi tisíci vězňů, kteří se snaží přežít každý další den

v nelidských podmínkách tábora, šestadvacetiletý Fredy (Noël Czuczor) a o šest let mladší Valér (Peter Ondrejicka) osnují svůj plán útěku. Nejsou motivováni pouhou touhou po svobodě, ale uvědomují si také nutnost informovat veřejnost o hrůzách, které jsou v Auschwitzu páčány.

Příležitost k útěku se naskytne při pracích na rozšiřování tábora. Fredy s Valérem se ukryjí v jámě pod hromadou trámů, kde musí nevyzrazení přečkat tři dny – tedy dobu, po kterou Němci hledají vězňe, kteří se pokusili o útěk z koncentračního tábora. Po třech dnech sirény vyhlásí konec pátrání a dva promrzlí a vyhladovělí mladíci se vydávají na stočtyřicetikilometrovou cestu napříč okupovaným Polskem na Slovensko. Pokud se jim cesta podaří přežít a sepišou zprávu o osvětimském peklu, čeká je nejtěžší úkol – přesvědčit svět, aby uvěřil jejich výpovědi. „Film zachycuje skutečný hrdinský čin a jeden

z nejvýraznějších zápisů československých občanů do světové historie vedoucí k záchraně desetitisíců lidských životů,“ píše na svých stránkách filmová distribuční společnost Falcon.

Snímek Zpráva se Slovensko pokusí zaujmout filmového Oscara v kategorii Nejlepší mezinárodní celovečerní film, kde mu, mimo jiné, bude konkurovat například film Šarlatán. Je se tedy na co těšit! A nutno podotknout, že je skvělé, že film seznámí diváky s činy Alfréda Wetzlera a Rudolfa Vrby. Jejich jména jsou čím dál více zapominána či opomíjena, přestože právě zpráva, kterou tito dva hrdinové (nejen) československých dějin sepsali a která se dostala i k W. Churchillovi a F. D. Rooseveltovi, pomohla zabránit dalším transportům do koncentračních táborů v Osvětimi, a zachránila tak životy statisíců nevinných lidí.

text: Patricie Horová
foto: Česká televize

Hrané Wix – úspěch, nebo propadák?

Spoustu z vás si teď jistě vzpomene na dětský animovaný seriál, jenž vyprávěl příběh pětičlenné skupiny dívek, které studovaly na univerzitě pro víly a bránily pomocí kouzel magický svět. Každá z nich měla jiné schopnosti. Hlavní hrdinka Bloom ovládala oheň, Stella byla princeznou Solárie a měla v moci kouzla založená na slunci, měsíci a hvězdách, Flora byla vílou přírody, Muza zas byla obdařena kouzlem hudby, Tecna měla schopnosti týkající se technologií a Aisha byla vílou vln. Také měla každá z nich svého partnera ze školy pro specialisty, což byli chlápci trénovaní na boj se zlou magií.

V hraném kousku, který vyšel 22. ledna na Netflixu, byly však některé věci pozměněny a to mnoho lidí pobouřilo. Jako první určitě stojí za zmínku fakt, že animovaný seriál byl samozřejmě určen pro děti. Naopak hraný kousek je podle Netflixu doporučen od 16 let kvůli nevhodným slovům, která se mohou v seriálu objevit.

Další věc, která rozrušila fanoušky původních Wix, je, že seriálová Muza neovládá hudbu, nýbrž mysl. A ještě ke všemu byla v animovaném příběhu znázorněna jako Asiatka, ovšem ve Wix sáze: Osud je ztvárněna Britkou Elishou Applebaum. Mně osobně přišla Muza i v tomto podání velice sympatická a Elishe se její ztvárnění moc povedlo.

Dále byly ze seriálu úplně odebrány víly Tecna a Flora. Místo Flory je do příběhu zapletena její sestřenicí, Terra. Po internetu koluje spousta nepěkných komentářů směřovaných na Terrinu postavu. Eliot Salt, představitelka víly Terry, se tím výrazně liší od Flory a to se lidem nelíbí. Mně přijde, že se Terra do party Wix skvěle hodí. Líbí se mi i to, že i přes svou postavu je vílou, protože není důležité být hezká, ale mít talent a ten Terra rozhodně má. Avšak podle Abigail Cowen, představitelky Bloom, by se Flora mohla objevit v dalších sériích.

Také se tu nachází menší problém ohledně specialistů. V seriálu jsou totiž

představeni jen dva, a to Sky a Riven. Z filmové verze příběhu je patrné, že měl Sky v minulosti vztah se Stelou a až teď se zajímá o Bloom. Seriálová Stella se od původní také dost liší svým vystupováním a to může být některým divákům proti srsti. Dále je tu tedy Riven, který původně chodil s Musou. V hraném kousku s ní prohodil jen pár slovo a snaží se získat přízeň tajemné studentky Beatrix, u které není moc jasné, jestli představuje kladnou či zápornou postavu.

Celý seriál je velmi kontroverzní, a i přesto anebo možná právě proto se celé dva týdny po svém vydání držel na příčkách TOP 10 nejsledovanějších filmů a seriálů českého Netflixu. Seriál osobně doporučuji, je to hezký způsob, jak trochu uniknout okolním problémům. A navíc vám italsko-britský, šestidílný kousek zabere v celku jen něco kolem pěti hodin.

text: Elishka Tabrizi
foto: Jonathan Hession / Netflix

Maturita zdarma?!

Diskuze o udělení úřední maturity způsobila mezi studenty maturitních ročníků velký rozruch. A tak jsme se zeptali několika z nich, co si o tom myslí.

„Formální maturity by pro nás jako studenty gymnázia mohly být velké usnadnění z toho důvodu, že se můžeme plně věnovat přípravám na přijímací zkoušky na VŠ. Jediné, čeho se bojím, je, abychom nebyli v budoucnu třeba nějak znevýhodněni. Ale formální maturitě bych se asi nebránila, uvidíme, co přijde“

Markét, Gymji

„Co se týče mých preferencí, tak se nestavím ani k jedné variantě, obojí má své plusy i minusy. Navíc u nás, žáků gymnázií, pro které není studijním cílem maturita, ale dokončení vysokoškolského studia a získání nějakého titulu, je způsob získání maturity vzhledem k dalšímu uplatnění v životě vcelku irelevantní.“

Tomáš, Gymji

„Z pohledu studenta gymnázia nevidím pro mne jakékoli omezení a tudíž ani potřebu tuto zkoušku jakkoliv měnit. Ale dokážu si představit jak někdo dře na gymplu 4 roky, má stále vyznamenání a pak přijde den blbec o maturitě a je to v háji. Množství středních škol prostě distanční výuku dostatečně nepraktikuje, takže zde je to asi na místě. K tomu ještě fakt, že by se maturovalo s respirátorem a možná by byla půlka komise online. V dnešní době není maturita skoro nic, takže je každému jedno, nebo alespoň za dva, tři roky bude jedno, jak ji kdo získal. Stejně se většinou počítá alespoň s pokusem o vysokou.“

Jakub, GJVJ

„Upřímně nevím, co přesně je nejlepším východiskem z této situace pro nás, maturanty. Udělení úřední maturity by bylo vysvobozením před naučením se všech věcí, které budou zajímat pouze zkoušející učitele a dále v životě je už nebudeme potřebovat. Na druhou stranu bychom byli těmi, kteří maturitu dostali jaksí „zdarma“ a tím by byly v nevýhodě všechny ročníky před námi a možná i po nás. Stejně ale je, jak to vezmou v potaz vysoké školy, na které se hlásíme.“

Adéla, BiGy

„Pokud by nebyla možnost volby zda si maturitní zkoušku absolvovat klasickým způsobem, byl bych proti, ale jelikož je tato možnost k dispozici tak nevidím žádná negativa. Pro spoustu maturantů by toto bylo příjemné odlehčení ke konci školního roku, které by také poskytovalo více času pro přípravu na přijímací zkoušky na vysoké a jiné odborné školy, zatímco studenti, jež chtějí projít klasickou zkouškou dospělosti, nebo si zkrátit maturitní vysvědčení mají taktéž možnost. Jediné reálné negativum by tkvělo ve dvojím metru maturitních ročníků 2021, ale i přesto jsem jednoznačně pro.“

Patrick, BiGy

„Debata o úřední maturitě mě uvedla do mírného šoku, ve kterém asi stále jsem. Vzhledem k velkým úlevám v rozvrhu na mé škole mi přijde nevhodné vyžadovat maturitu „zadarmo“. Oproti tomu se snažím vžít do situací ostatních studentů, například si umím představit obavy na oborech, kde se lidi na praxe nedostali už rok nebo studenty zdravotnických SŠ, kteří věnovali velkou část svého času a energie výpomocí v nemocnicích. Řekla bych že právě tyto obory už prokázali, že si zaslouží úspěšně ukončit své studium.“

Zuzka, GJVJ

„S normální formou maturity nemám problém, ale i přes to jsem pro udělení úřední maturity. Online výuka nás zdaleka nedokáže připravit na praktickou maturitu a nejistota která je kolem ukončení studia na střední škole mně osobně způsobuje stres. Ještě bych chtěl upozornit na HOAX. A to ten, že „úřední maturita“ nebude brána jako normální. Wake up.“

Matěj, SPŠ automobilní

Zkuste si schválně tipnout, jaká média jsou jedna z těch nejčtenější v naší republice. Jako malou nápovědu vám prozradím fakt, že mají plus minus 6,8 milionu reálných uživatelů na internetu měsíčně. Pokud tipujete média jako Blesk a Aha!, gratuluju. Máte pravdu. Bavíme se o oblíbeném bulváru.

Proč ale stále patří k těm nejčtenějším?

Bulvár je totiž nejbliže lidem, což ostatně napovídá i původ tohoto francouzského označení. („boulevard“-označuje širokou ulici). Teď to může znít jako pozitivní věc, ale dovolím si tvrdit, že je spíše bližší tomu, co lidé chtějí, než co by měli chtít. Vychází vstříc jejich přáním a očekáváním. A na tyto základní požadavky čtenářů dokáže velmi dobře a často až podbízivě reagovat.

Teď se mnou nemusíte souhlasit, ale myslím si, že bulvár napomáhá tzv. mediální krizi. Je to krize právě důvěry v média. Každý z nás, ať chce, nebo nechce, anebo si to jen neuvědomuje, přestává novinářům věřit.

Myslím si, že za úbytek důvěry v novináře mohou jak bulvární média se svými fake-news, tak velký podíl „viny“ neseme také my sami. Vždyť jsme to my, kteří každé ráno, když rolujeme „zprávami“ nabízenými různými mobilními aplikacemi, které za nás předvyberou mediální potravu podle algoritmu našich preferencí, zrazu-

jeme seriózní novináře, kteří ještě svou práci berou jako poctivé řemeslo.

Navíc proč bychom si měli za kvalitní žurnalistiku platit, když náš mobil je hotovým mořem informací a lovíme v něm zdarma? Tedy zdánlivě zdarma. Za všechno se platí. A ví to i onen již tolikrát zmiňovaný Donald Trump. Ani on seriózní novináře nepotřeboval. Měl přece Twitter. A mnozí mu skočili na špek a uvěřili i jeho tvrzení, že novináři jsou jen loutky, „těch nahoře“ nebo „Demokratů“, toho či onoho, kdo mu zrovna nebyl po chuti.

Politiky s obdobnými postoji k novinářům máme přece i u nás. A upřímně, slavný nákup Mafry našeho pana premiéra tuto nedůvěru ještě násobí.

A s pochybnostmi o sedmé velmoci přichází pochybnosti i o fungování dalších institucí demokratického státu. Kvůli tomu se novinářská obec stejně jako česká společnost štěpí a chybí jí síla. Budu znít teď asi moc naivně, ale osobně bych si přála, aby se ta naše

česká společnost dokázala alespoň zčásti zase sjednotit. Kde je ta jednota, kterou zažili moji rodiče kdysi na Národní?

Napadá mě první krok k úspěchu... Rozvíjet své kritické myšlení. Tímto bych chtěla apelovat na ty odpovědné za náš školní systém. Sama mám totiž pocit, že rozvoj našeho kritického myšlení není zrovna prioritou. Myslím si, že by se stejně tak, jako se povinně vyučuje třeba dějepis, měla vyučovat i mediální výchova. Zkrátka předmět – ať už se bude jmenovat jakkoli, ve kterém by se žáci naučili, jak se v dnešním světě, přehlceným informacemi, vyznat.

Mohla bych se nyní ještě rozepsat, jak na to. Přihodit třeba i nějaké tipy: zaměřme se na to, kdo je autorem mediálního obsahu, odkud informace pochází, kdo stojí za daným médiem... Nepochybně je to všechno důležité, ale ráda bych poukázala na něco jiného.

Podle mě bychom si všichni na prvním místě měli zachovat zdravý rozum a sázet na naši vlastní intuici. Obzvláště v současné situaci. Když se nám něco bude zdát podezřelé, zpravidla to skutečně tak bude. A to neplatí jen v mediálním prostředí, ale i v tom, co denně zažíváme.

Mějme vždycky na paměti, že tiulek se nerovná celý text. A že přečíst ještě neznamená rozumět.

text a foto: Natálie Malcová

Návod na „šťastně až na věky“?

S přicházejícím jarem se najednou začne všechno kolem nás (možná i v nás) měnit. Všechno je najednou jinak, nebo alespoň jinak vypadá. Příroda kvete a spousta z nás začíná toužit po lásce. K jaru prostě láska patří.

Jak ale docílit toho perfektního, pohádkového vztahu, ve kterém budeme žít šťastně až na věky, přesně tak, jak nám ukazují ve filmech?

Návod na perfektní vztah neexistuje. Nebo možná ano, ale já ho teda zatím neznám. Stejně tak podle mě ani neexistuje ve všech ohledech perfektní vztah. Jak říká známý párový terapeut Honza Vojtko: „Vztahy jsou fuška.“ A já nemůžu víc než souhlasit.

Na vztahu se musí makat. Oba dva musí makat. Společně. Vědomě. Intenzivně. Troufám si říct, že ta práce asi nikdy neskončí. Hodněkrát jsem slyšela věty jako „Joo, ty začátky jsou krásný, pak už to takový není.“ nebo „Užij si ty začátky, kdy se o tebe ještě snaží, on pak přestane.“ Zkrátka na začátku je všechno růžový. Potom, co on/ona zjistí, že toho druhého mají jistého, snažit se přestanou. Jenže pak ten vztah hezky brzo omrzí, fáze zamilovanosti odezní, a tak si radši řeknou, že na to kašlou, než aby na tom začali pracovat.

Bohužel lásku si nevyprosíme ani nevydupeme. Musí se chtít. Musí se makat. Společně.

Taky toho druhého nechtějme za ka-

ždou cenu změnit, nikdy to nevyjde. Ten druhý musí chtít přijmout změnu, anebo my přijmeme jeho takového, jaký je. Se vším všudy.

Další věc, co podle mě rozhodně nevede k „šťastně až na věky“, je to, když se dva do vztahu vrhnou jen tak. Z nudy. Z pocitu samoty. Jen aby někoho měli. Jaký to pak má smysl? Není to jen spíše nějaké přechodné období, kdy člověk zkrátka nechce být sám?

Buď všechno, nebo nic.

Poslední dobou si všímám jedné věci – spousta z nás chce nejdřív, aby ten náš

partner byl šťastný, a až potom budeme šťastní my. Blbost.

Proč v tomhle nedáme přednost sobě? Všichni vždycky říkají, že chtějí být šťastní. Chtějí být šťastní až... až si koupí dům, až budou mít hodně peněz, až přijede princ na bílém koni, až... Proč nemůžeme být šťastní hned?

To, že budeme toho druhého upřednostňovat sami před sebou, ten náš partner pozná. Zvykne si na to. A bude nás brát jako samozřejmost. Může se stát, že už nám to štěstí zpátky nedá. Přesně proto musí být ta všemi dokola omývaná sebeláska na prvním místě.

Jak říká jeden z mým nejlepších kamarádů: „Vždycky musíš začít sám u sebe“. A i to štěstí bychom tedy nejdříve měli hledat v nás samotných. Když se naučíme důvěřovat své intuici, budeme se mít rádi a respektovat sami sebe, dokážeme si snáze vytyčit jasné hranice. Pravděpodobně to bude vyžadovat neuvěřitelné úsilí a přemýšlení o tom, kdo jsem, co chci, co nechci...

Ale jsem přesvědčená, že jediné tak se nám podaří vytvořit základ pro stabilní, rovnocenný vztah s někým dalším. Pokud jste čekali skutečný návod, tak se omlouvám. Sama osobně zatím nevím, co chci, spousta z nás to neví. A je to v pořádku. Pak až to přijde, pojďme na tom svém „šťastně až na věky“ pracovat. V klidu. Vědomě. A s pokorou.

text a foto: Natálie Malcová

JAK SI VYROBIT UBROUSEK NA VÍCE POUŽITÍ

Povoskovaný ubrousek je textilní ubrousek s ochrannou voskovou vrstvou, který slouží k balení svačiny, a není jen na jedno použití jako obyčejný sáček nebo ubrousek. Povoskovaný ubrousek se zdá jako velká výzva, paradoxně je opak pravdou. Je to velmi jednoduché a nedá se na tom nic zkazit. Šetří odpad, není drahý a hlavně nádherně voní. Poslouží Vám k balení svačiny, k snadnějšímu uskladnění některých potravin nebo jím můžete ozdobit domácí zavařeninu.

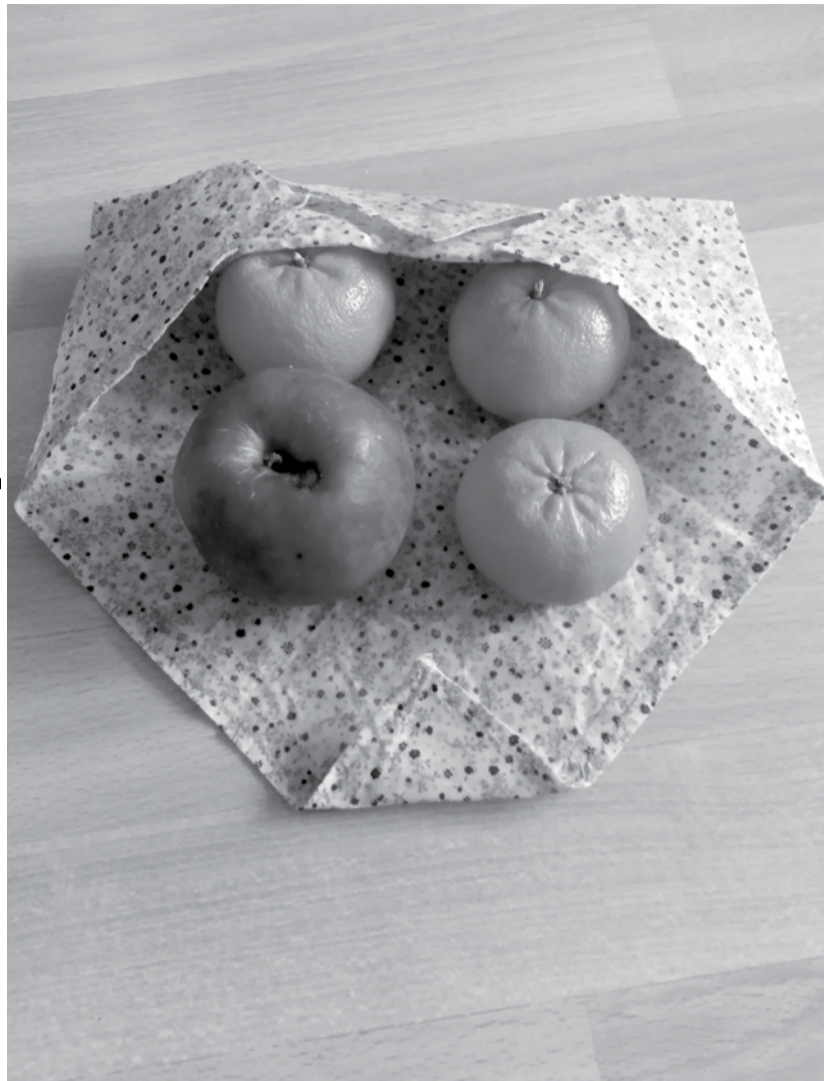
BUDETE POTŘEBOVAT:

- látku asi 35 na 35 centimetrů (nejlépe bavlna)
- včelí vosk, dá se použít i včelí svíčka
- struhadlo
- žehličku
- pečicí papír
- nůžky

POSTUP:

Z látky si vystřihněte libovolný tvar budoucího ubrousku, může to být běžný čtverec nebo originální ovál. Nastrouhejte si vosk najemno, půjde to pomalu, ale stačí málo, dostrouhat a přidat můžete vždy. Nyní vyberte plochu, kde budete žehlit, může to být žehlicí prkno nebo deka či ručník přehozený přes stůl nebo linku. Na tu si položte jeden plát pečicího papíru. Na pečicí papír látkový ubrousek. Ubrousek posypejte voskem, stačí málo, přidáte snadno. Nezapomeňte na rohy. Přiklopte ho dalším kusem pečicího papíru.

Teď přichází čas žehličky, poctivě ubrousek pod papírem zažehlete, vosk musí tát. Nyní horní papír dejte stranou a ubrouskem lehce mávejte ve vzdu-

chu. Až vosk zaschne, ubrousek vraťte na dolní pečicí papír a vzniklá místa bez vosku posypte, přikryjte pečicí papírem a opět zažehlete. Samozřejmě je možné, že Vám žádná místa nevznikla,

v tom případě máte hotovo. Váš ubrousek je tímto dokončen, neperte ho v pračce, pouze otřete vlhkou houbičkou nebo hadříkem. Tak ať pěkně slouží.

text a foto: Hermína Ottová

Podívá se bitcoin až na měsíc?

Mnoho z vás mohlo v posledních měsících slyšet o bitcoinu. Ale co to vlastně je a proč se o něm teď tak mluví?

Bitcoin je digitální měna neboli kryptoměna, kterou založila neznámá skupina lidí nazvaní Satoshi Nakamoto v roce 2009. Cena tisíce bitcoinů v té době činila 0,003 dolaru, k dnešnímu dnu se cena za jeden bitcoin vyšplhala k 48 tisícům dolarů. Asi si umíte představit, jak se mají ti, kteří na bitcoin vsadili už na jeho počátku.

Jak je možné, že jeho hodnota tak moc vzrostla? Tato otázka má nejednu odpověď, avšak mnoho lidí si na bitcoinu chválí to, že se jedná o decentralizovanou měnu, a to v jejich očích přináší mnoho výhod. Znamená to, že nemá jednu hlavní autoritu, která by jeho cenu ovlivňovala. To je důležitý rozdíl oproti fiat měnám (jednoduše všechny státní měny, jejichž hodnota je omezena zákonem), které jsou řízeny bankami. Vše funguje na milionech počítačích najednou, a tak je nemožné zaútočit na jeden centrální bod systému. Další obrovskou výhodou je to, že je předem určen maximální počet bitcoinů, a to konkrétně 21 milionů. Nemůže se tak stát, že časem dojde ke znehodnocení. Předpokládá se, že poslední bitcoin bude vytěžen v roce 2140.

Denní výkyvy ceny mohou být klidné o tisíce dolarů, protože vše funguje pouze na základě nabídky a poptávky. Velký význam má právě medializace a zvýšená popularita, která vede k více nákupům a „vystřelení“ ceny směrem nahoru. To měl v posledním měsíci na svědomí hlavně Elon Musk, nejbohatší člověk světa a ředitel SpaceX a Tesly, který na svém Twit-

teru vyjádřil podporu bitcoinu tím, že si ho přidal do svého popisku. I toto stačilo k tomu, aby se během jednoho dne vyšplhala cena za jeden bitcoin z 32 tisíc dolarů (677 500 Kč) skoro na 38 tisíc dolarů (804 500 Kč). Dopomohla tomu i kauza na akciovém trhu, která se týkala akcií GameStop. O několik dní později Muskova Tesla zveřejnila, že nakoupila bitcoin v hodnotě 1,5 miliardy dolarů, a dokonce bude akceptovat platby v této kryptoměně. Jeho hodnota opět raketově vzrostla, a to tak, že byla nejvyšší v historii.

Nikdo neví a ani není možno předpovědět, jak se cena bude dále vyvíjet. To dělá z tohoto druhu investice sice veliký risk, ale zároveň je u něj možnost obrovského zhodnocení za krátký čas. Je možné, že hodnota bitcoinu v budoucnu „poletí na měsíc“, jak rádi říkají bitcoinoví nadšenci.

text a foto: Šárka Brunclíková

POSLEDNÍ SLOVO

„Prosim vás, vždyť jste mi neseřídil ty brzdy, málem jsem se zabil,“ stěžuje si zákazník autoservisu. „Sorry jako. Mám jen úřední maturitu,“ mohla by klidně znít odpověď dotčeného autotronika (to je opravdu název reálného maturitního středoškolského oboru).

A co když budete chtít toho či onoho specialistu? To aby pak opravdu kvalifikovaného pracovníka jeden pohledal. Jako ten sešlý senilní král, co se pořád dokola ptá svých bezradných rádců: „Našli?“ A dostává se mu stále stejně pesimistické odpovědi: „Nenašli.“

Naštěstí nejsou všichni ministři vrchního zaměstnavatele Babiše jen submisivními podřízenými a degradace hodnoty maturitní zkoušky se nakonec týká „jen“ studujících sester a bratrů, kteří byli totálně nasazeni do zoufale přeplněných nemocnic. Ti teď možná zajasají nad tímto „koblížkem“, a dokonce i na podzim přihodí nějaký ten volební lísteček Babišovu

hnutí (a chudák to teď potřebuje, když si na něj tak zasedl ústavní soud). Ale co za pár let? Co když se budou chtít podívat za prací či studiem do zahraničí?

Dovedete si představit jakéhokoli rozumného zaměstnavatele či děkana, který by chtěl mít v nemocnici nebo na bakalářském studiu „zdravotníka“ s úřední maturitou? Myslíte si, že by to také považoval za „pseudoproblém“ a mávnul nad tím rukou s odůvodněním: „zaměstnával jsem 35 tisíc lidí a nikdy jsme se na maturitu neptal. Zeptal jsem se: Máš schopnost učit se novým věcem? Máš schopnost a chceš pracovat? Máš nějaké cíle? Máš nějaké sny? Jsi urputný? Umíš cizí jazyky? Jaké máš zkušenosti, co jsi dělal mimo školu?“

Anebo co hůř. Co když zjistíme, že nám generace totálně nasazených hapruje v odborných znalostech, které „Damoklův meč“ blížícího se zúctování v podobě maturit nedonutil dohnat zameškanou látku? Také byste se s klidným vědomím nechali od dotyčné sestry či bratra ošetřit?

Lze jen doufat, že stejně jako v pohádce pomatený a senilní stařec nakonec pronese i generální ředitel našeho Czechferty úlevnou větu: „Odvolávám, co jsem odvolal, slibuji, co jsem slíbil.“ A všichni budou šťastní a spokojení, každý přehmat bude odpuštěn...

Jenže nežijeme v pohádce...

Martin Volný

místo pro tvoje poznámky

ZAPOJ SE!

Náš tým je po celý rok otevřen všem pisálkům, básníkům, kreativcům,

jednoduše každému, kdo se nebojí odpoutat své básnické střevo ze řetězu! Že jsi nic podobného nikdy nezkusil? Jsi začátečník? To byl kdysi každý z nás. Proto dobře víme, že začátky jsou nejtěžší a s radostí tě jimi provedeme. Stačí nám jen napsat na náš FB nebo email redakce@vednemesicnik.cz.

A nebo nejlépe **přijď na jednu z našich schůzek**, o kterých se včas dozvíš na našem facebooku.

Vednemesičník vychází za podpory:

Šéfredaktoři:

Dominik Machula, Natálie Malcová
Šárka Brunclíková

Redaktoři:

Trujillo Daniel, Tereza Ederová,
Lukáš Hypša, Kristýna Janů,
Markéta Kubešová, Tereza Kučerová,
Jiří Krejčí, Martina Mašková,
Lucie Procházková, Simon Rybář,
Markéta Srbová, Elishka Tabrizi,
Anna Timrová, Martin Volný,
Michael Starczewski, Hermína Ottová,
Patricie Horová, Niki Junková, Filip Volný,
Tadeáš Dušek, Karolína Irrová

Poradci:

Markéta Durchanová, Martina Mašková,
Libor Staňek, Martin Volný, Petr Kuthan